

KNY-19-00145

TÉTELEK

AZ ÖSSZES

JOG- ÉS ALLAMTUDOMÁNYOKBÓL,

MELYEKET

A PESTI MAGYAR KIR. TUD. EGYETEMEN

KIÁLLOTT SZIGORLATOK UTÁN

A JOGTUDORI RANG ELNYERÉSE VÉGETT

A TEKINTETES

JOGI KAR JÓVÁHAGYÁSÁVAL

NYILVÁNOS VITATKOZÁS ALÁ BOCSÁT

BRÜLL IGNÁCZ.

Pesten, 1872. évi május hó 17-én déli 12 órakor

PEST,
NYOMATOTT AZ ATHENAEUM NYOMBÁJÁBAN.
1872.

KNY-19-00145

I. Az észjogból.

1. A természeti állapot tanát, még mint tudományos abstractiot is helyesen mellőzik az újabb jogbölcselek.
2. Az észjog a gyakorlati bölcsészet egyik ága.
3. A jog föelvé csak alaki lehet.
4. Az örökjog észjogilag nem alapitható meg.
5. A végszükség állapotában elkövetett cselekvények favore necessitatis jogilag kimenthetők.

II. A római jogból.

1. Azon controversiáknak, melyek Labeo és Capi-
to közt felmerültek, nem politikai vagy absolut bölcse-
leti elvek képezték alapját.

2. A praetori actiones vagy iudicia rabszolgák
ellen csak testi büntetést célzó correctionalis panaszok
voltak.

3. A praetor a sponsiot használá fel a formulae
rendszerére való átmenetelnél perközögül.

4. A kereset szülemzése nincs szükségkép jogsértés-
től feltételezve.

5. A becső eskünek leginkább az arbitraria és
bonae fidei actioknál volt helye.

6. A római jog szerint nem létezik societas in aeter-
num, mivel már egyetlen tag halála vagy kilépése rö-
gön felbontja az eddigi társaságot.

III. A magyar magánjogból.

1. Verbőczy a szokás törvényrontó erejére vonatkozó tanának csak kivételesen engedhetünk az újabb magyar jogban helyet.

2. Sz. István II. végzése 45. fejezetének (a Corpus Juris szerinti) felirása: »promissum cadit in debitum« akkép nem magyarázható, mintha el nem fogadott ígéret kötelmi alapul szolgálhatna.

3. A praedialisták helytelenül neveztetnek egyház; vagy papnemeseknek.

4. Az ősinek fogalma nem annyira dolgokra, mint a törvényes örökös utján átszállott vagyona vonatkozott.

5. Az adományrendszer teljes kifejlését csak az Anjou-királyok alatt nyerte.

6. A nem-nemesek 1844. előtti birtokképtelensége nemesi javakban sem országos törvények sem Verbőczy Hármaskönyvéből nem indokolható.

IV. A magyar polgári törvénykezésből.

1. A feltételes meghagyási eljárást a felhívási perekben alkalmazva látjuk.

2. A házassági elválásból felmerült vagyoni követelések iránti keresetek nem tartoznak azok közé, melyekre nézve a birói illetőségtől eltérésnek helye nem lenne.

3. A szakértők nem bizonyítási eszközöknek, hanem csakis a bíróság segédszemélyeinek tekinthetők.

4. A biztosítást elrendelő végzés ellen beadott kifogások magát a végzést nem támadhatják meg, mint ez különben a zárlat esetében történhetik.

5. A törvénykezési rendtartás 423. §-a taxative határozza meg az ingatlanok tartozékait, melyek külön végrehajtás alá nem vonhatók.

V. Az osztrák magánjóból.

1. Az ált. polg. tvk. 10-dik §-ában említett »szokás« helyesen szokásjognak értelmezendő.

2. Szorosan vett becsstelenséggel az osztrák jog semmi tényeket sem bélyegez.

3. Az ausztriai jog az universalis successio-nak csak egy esetét ismeri, t. i. az öröklést.

4. Helytelenül számítja az oszt. polg. tvk. az örököségi jogot a dolgi jogokhoz.

5. Az usus jogának gyakorlata sem ruházható át másokra.

6. A feltétel visszaható erejének kérdését az ausztr. polg. törvénykönyv megoldatlanul hagyja.

VI. A büntető jog- és eljárásból.

1. Jogi személyek büntettek alanyát nem képezhetik.

2. Az aberratio in objecto, ha az elkövetett büntett tárgya a szándékolttal egyenemű, a büntett lényegén mitsem változtat.

3. Az önvédelemnek a becsület szóbeli vagy jelképies megsértésénél is van helye.

4. Igaz sulyu és tartalmu pénz készítése is megállapítja a hűtlenségi harmadik esetnek tényálladékát.

5. A kegyelmezési jog közjogi jelleménél fogva az: »Invito beneficium non datur« jogelvnek nincs alkalmazása.

6. A büntető eljárásban nincs helye jogvédelemnek.

VII. Váltójog- és eljárásból.

1. A váltó keletkezési ideje a legnagyobb valószínűséggel azon korra vezethető vissza, melyben a városok virágzásával az ingó vagyon kezdett a forgalomban szerepet játszani.

2. Az óvás a viszkereset formális feltétele.

3. A magyar váltótörvény szerint a váltó részleges forgatása nem érvénytelen.

4. Hogy a szükségbeli utalványnak az intézvényezett lakhelyére kell szólni, a dolog természetén kívül a váltótörvényből, melyben implicite fogtaltatik, is következtethető.

5. Prolongatiótól lényegesen különbözik a moratorium.

6. Tévesen tulajdonít a vtk. II. r. az egyezségnek váltólevéli minőséget.

VIII. A politikai tudományokból.

1. A pénz gyors frogása nem mindig jele virágzó gazdasági viszonyoknak.

2. A földjáradék magassága egyike a legkétség-telenebb jeleknek, melyekről az öszgazdaság fejlettségére lehet következtetni.

3. A gépipar (helyesen foganatosítva) anyagi jólétén kívül a tömeg erkölcsi és politikai állapotának emelését is előidézi.

4. Okszerű államgazdaságnak első vonalban a nemzetgazdasági érdekeket kell szem előtt tartani.

5. A részvénytársulatokra vonatkozó korlátlan szavatossági elv nem föltétlenül helyeselhető.

6. Az államhatalmi ágak kormány és nép között anyagilag meg nem oszthatók, hanem mindkettőt eszmei részek szerint illetik.

7. A börtönrendezés valódi feladata abban rejlik, hogy a magánrendszer az együttségi rendszerrel öszhangba hozassék.

IX. A statistikából.

1. A magyar korona területén kötött házasságok között nagyobb aránnyal szerepel a fiatalkor, mint a monarchia másik felében.

2. Az osztrák-magyar monarchia mezőgazdasága eddig még aránylag igen csekély tőkével dolgozik.

3. A monarchia legutóbbi jelentékeny kiviteli többlete inkább a mű-, mint a mezei ipar szüleménye.

4. A külföldi széksóval való versenyt legjobban a széksó termő vidékeken felállítandó finomító gyárakkal lehetne kiállani.

5. A kereskedelmi hitel emelése s szilárdítására egyenlő súly- és mértékrendszer mielőbbi megállapítása kívánatosnak mutatkozik.

6. Tengeren át folyó üzletünknek csekélyisége leginkább Triestnek a többi kikötők rovására gyakorolt mesterkéltségeknek szüleménye.

